

شنبه 12 اسفند 1396-14 جمادی الثاني 1439-3 مارس 2018

شروع جنگ شهرها توسط عراق در جریان جنگ تحمیلی (1363 ش)

شروع جنگ شهرها توسط عراق در جریان جنگ تحمیلی (1363 ش)

با فرا رسیدن فصل زمستان و احتمال اجرای عملیات جمهوری اسلامی، که در منطقه جنوب در موقعیت مناسب فصلی انجام می‌گرفت، زمزمه‌های تازه‌ای مبنی بر احتمال گسترش حملات عراق به نفتکش‌ها و حمله به شهرها و اماکن غیرنظامی آغاز شد. عراق در آبان 1363 به طور رسمی اعلام کرد که اماکن غیرنظامی ایران را هدف حمله قرار خواهد داد. این تهدید که بعدها تحقق یافت در عین حال که به منزله تشدید فشار به ایران و در نتیجه، گسترش دامنه جنگ بود، نشان دهنده ناکامی استراتژی عراق در مراحل پیشین نیز بود. بنابراین اگر قصد عراق از ایجاد زیرساخت تولید گازهای شیمیایی، مقابله با حضور گسترده نیروهای داوطلب بود و حمله به نفتکش‌ها برای محروم کردن ایران از درآمد ارزی صورت می‌گرفت، حمله به اماکن غیرنظامی، با ایجاد زیرساخت موشکی و افزایش حملات هوایی، با هدف فشار روانی - اجتماعی مستقیم بر روی مردم و غیرمستقیم بر مسئولین و تصمیم‌گیرندگان برای فراهم سازی زمینه‌های پایان جنگ بود. متعاقب انفجار اولین راکت هواپیماهای عراقی در تهران که کاملاً غیرقابل انتظار بود و نگرانی‌های بسیاری را به وجود آورد، برخی از تحلیل‌گران، هدف عراق را از این اقدام، وادار ساختن ایران برای دست زدن به یک حمله زمینی زودرس ذکر کردند. در جریان جنگ شهرها، خسارات فراوانی به اماکن غیرنظامی وارد آمد و تعداد زیادی به شهادت رسیدند.

آغاز عملیات کربلای 7 در منطقه حاج عمران، توسط ارتش جمهوری اسلامی (1365 ش)

در حالی که ایران اسلامی خود را آماده می‌کرد تا با اجرای عملیات کربلای 7، ضربه‌ای دیگر به دشمن وارد آورد، بر اثر شرارت‌های رژیم بعث عراق، جبهه جنوب بار دیگر به شدت فعال شد و رزمندگان مستقر در منطقه عملیاتی کربلای 5، منطقه شلمچه را به قتلگاه بعثیان تبدیل کردند. در چنین شرایطی نیروی زمینی ارتش جمهوری اسلامی ایران، عملیات کربلای 7 را در 12 اسفند 65 با رمز مبارک یا مولای متقیان در عمق خاک عراق واقع در منطقه حاج عمران با اهداف آزاد سازی ارتفاعات مهم منطقه، انهدام ماشین جنگی دشمن، تسلط بر منطقه حاج عمران و ایجاد تسهیلات لازم برای ادامه نبرد در منطقه آغاز نمود. در این عملیات علاوه بر آزادسازی چند ارتفاع و انهدام چندین تیپ و گردان دشمن، مقدار زیادی ادوات، سلاح‌های سبک، نیمه سنگین و انواع خودرو منهدم و مقداری نیز به غنیمت گرفته شد. تعداد کشته و زخمی دشمن نیز بیش از 2300 نفر و 185 اسیر بود.

رحلت "امام محمد غزالی طوسی" فیلسوف و دانشمند شهیر مسلمان در طوس (505 ق)

ابوحامد محمد غزالی در سال 450 قمری در روستای "طابران" طوس دیده به جهان گشود. وی پس از تحصیل مقدمات، برای تکمیل تحصیلات و بهره‌وری از محضر استادان دیگر رهسپار جرجان (گرگان) شد. در بیست و سه سالگی از طوس به نیشابور عزیمت و از محضر استادش امام الحرمین جوینی کسب فیض نمود. در سی و چهار سالگی چنان اوج گرفت که بر کرسی تدریس نظامیه بغداد، بزرگ‌ترین دانشگاه دورانش تکیه زد. در مدرسه‌ای نظامیه‌ای بغداد، سیصد تن از افاضل وقت از درس او استفاده می‌کردند. و در اندک زمانی، علاوه بر آن مقام علمی بزرگ، در امور سیاسی نیز، نفوذ فوق العاده‌ای کسب نمود. غزالی پس از آگاهی از آرای فرقه‌های گوناگون دوران خود، طریقه‌ای صوفیه را برگزید. به تمام علایق دنیوی پشت پا زد و رهسپار دیار عشق و حقیقت و انزوا شد. امام محمد غزالی در سال 488 قمری به سبب بحران روحی و فکری شدید، تدریس را رها کرد و بغداد را به قصد حج ترک نمود. از آن پس عزلت را بر آن همه عزت ظاهری ترجیح داد و قدم به دایره‌ای زهد و انقطاع از دنیا و تصوف گذاشت. وی پس از بازگشت از حج در بیت‌المقدس مسکن گزید و در همین ایام کتاب "احیاءالعلوم و الدین" را به رشته تحریر در آورد. از کتاب‌های دیگر ایشان می‌توان کیمیای سعادت، نصیحه الملوک، معیارالعلم و یاقوت التاویل فی تفسیر التنزیل در 40 جلد را نام برد. هرچند تعداد تالیفات غزالی بیش از 60 عنوان می‌باشد. سرانجام این عارف و حکیم بزرگ در 55 سالگی در زادگاهش وفات یافت و در همان‌جا مدفون گشت.

رحلت عالم ربانی آیت الله "میرزا احمد آشتیانی" (1395 ق)

آیت‌الله میرزا احمد آشتیانی در سال 1300 ق در تهران به دنیا آمد و در اوان عمر به فراگیری علوم اسلامی پرداخت. در 40 سالگی به نجف اشرف رفت و پس از ده سال به تهران بازگشت و به ارشاد و راهنمایی مردم همت ورزید. حاصل جد و جهد میرزا احمد آشتیانی در کسب علم، تبحر در رشته‌های علمی بسیاری از قبیل فقه، ادبیات، هیئت، ریاضیات، طب، فلسفه و اصول بود که تالیفاتی نیز در این زمینه‌ها نگاشت. تاکید وی بر دعا و خضوع و خشوع در آن، نشانگر روح لطیف و الهی اوست. نقش میرزا احمد آشتیانی در مقابله با اشاعه‌ای فرهنگ غربی و لائیک در اوج قدرت رضاخان، قابل توجه است. سرانجام این عالم ربانی در 95 سالگی بدرود حیات گفت و در صحن حرم حضرت شاه عبدالعظیم به خاک سپرده شد.

رگذشت "رابرت هوک" دانشمند انگلیسی و بنیان‌گذار علم هواشناسی (1703م)

رابرت هوک دانشمند معروف انگلیسی در 18 ژوئیه 1635م در منطقه‌ای در جنوب انگلستان به دنیا آمد. وی در ابتدا به کار نقاشی پرداخت ولی این کار را رها کرد و به تحصیل پرداخت. او در دانشگاه با استادان بزرگی آشنا شد و به سبب پیشرفت در علوم ریاضی، در 25 سالگی به استادی اخترشناسی دانشگاه آکسفورد دست یافت. هوک پس از عضویت در انجمن سلطنتی، همکاری نزدیکی را با آن آغاز کرد و بدون هیچ چشمداشتی، تجربه‌ها و اکتشافات خود را در اختیار انجمن می‌گذاشت. پس از ارائه اولین میکروسکوپ توسط آنتوان لیونهوک، دانشمند هلندی، رابرت هوک از طرف انجمن مأموریت یافت که یافته‌های لیونهوک را بررسی کند و به ساختن میکروسکوپ جدیدی مبادرت ورزد. هوک نیز با استفاده از مهارت و ابتکاری که در این قبیل کارها داشت، میکروسکوپ دقیقی ساخت و در اختیار جهان علم قرار داد. وی در سال 1665م، اثر بزرگ خود موسوم به میکروگرافیا یا ذره‌نگاری را منتشر کرد و طولی نکشید که نامش در زمره بزرگ‌ترین مردان علم ثبت شد. وی در این کتاب تصاویرهای جالبی درباره وضع ساختمانی بدن حشرات رسم کرد و با این اثر، در شمار بنیان‌گذاران مطالعات میکروسکوپی در زیست‌شناسی درآمد. هوک هم‌چنین در تشریح ساختمان چوب پنبه، برای اولین بار، کلمه سلول را به مفهوم واقعی زیست‌شناسی آن به کار برد. رابرت هوک، در زمینه علم هواشناسی نیز یافته‌های جدیدی به دست آورد که در ارتقاء سطح دانش بشری تأثیر نهاد. از جمله اینکه او برای اولین بار پی برد که پایین آمدن ناگهانی فشار هوا نشانه توفان است و هم‌چنین خاطر نشان ساخت که وضع هوا معلول نیروهایی است که تحت تأثیر تشعشع خورشید و گردش زمین، بر آن اعمال می‌شود. او دستگاهی را طرح کرد که برای ثبت حوادث جوی از آن استفاده می‌کرد؛ کرد از این رو رابرت هوک را باید بنیان‌گذار علم هواشناسی دانست. مسلماً کسانی که با فیزیک سرو کاری دارند، با نام رابرت هوک آشنا هستند چون قانون هوک، اندازه‌نمایی تغییر شکل متناسب با تلاش است و نتایج حاصل از آن، از قوانین درجه اول فیزیک می‌باشد. وی در سال 1674م، رساله‌ای برای ثبت و تدوین اختلاف منظر ستارگان به وجهی منظم، تهیه کرد و برای انجام برخی کارهای نجومی، وسایلی نیز ساخت. او با اختراع دستگاه‌های اندازه‌گیری و سایر وسایل، خدمات بزرگی به جهان علم کرد. دیگر اختراعات این دانشمند، بادسنج، هواسنج ساعتی، باران سنج و رطوبت‌سنج است. هوک در دوران عمر خود هیچ‌گاه دست از فعالیت علمی برنداشت تا آن‌که در سوم مارس 1703م در 68 سالگی درگذشت.

تولد "الکساندر گراهام بل" دانشمند انگلیسی و مخترع تلفن (1847م)

الکساندر گراهام بل مخترع تلفن، در سوم مارس 1847م در شهر ادینبورو پایتخت اسکاتلند به دنیا آمد. وی دوران طفولیت را در آمریکا گذراند و تحصیلاتش را در زادگاه خود ادامه داد. بل از آغاز جوانی پیوسته درصدد یافتن راهی بود که بتوان با ناشنویان گفت و شنود کرد. بل در سال 1871م ساکن آمریکا شد و به استادی فیزیولوژی صوتی دانشگاه بوستون رسید. بل در آمریکا برای ساختن دستگاهی جهت تعلیم کودکان کر و لال با ساموئل مورس، مخترع تلگراف دیدار کرد و درباره دستگاه انتقال صدا به تبادل نظر علمی پرداخت. اشتیاق فراوان بل باعث شد تا مورس هر آن‌چه در این زمینه می‌دانست اعم از علم و تجربه در اختیار بل قرار دهد. فکر اصلی اختراع تلفن از اینجا شروع شد که با دیدن دستگاه ساده‌ای شامل دو جعبه که از یک باتری برق گرفته و هنگامی که کسی در یکی از جعبه‌ها حرف می‌زد، در جعبه دیگر ارتعاشاتی برمی‌خاست که به وسیله یک سوزن منعکس می‌شد. بل تشخیص داد که اگر تعداد سوزن‌ها زیاد شود ارتعاشات صوتی به صورتی واضح‌تر انعکاس خواهند یافت. گراهام بل بالاخره، پس از مدتی کار و شنیدن سرزنش دیگران، در دهم مارس 1876م با همکاری دوستش واتسون، موفق به اختراع تلفن شد و در ژانویه سال بعد، آخرین تلفن بل به کار افتاد. وی هم‌چنین آزمایشگاهی به نام آزمایشگاه ولتا تأسیس کرد و در آن‌جا اولین صفحات فونوگراف یا ضبط صوت را با موفقیت تهیه کرد. هم‌چنین، فوتوفون، وسیله‌ای برای انتقال گفتار به وسیله امواج نور و اودیومتر یا شنوایی سنجی و نیز فونوگراف یادستگاه ضبط صوت از دیگر اختراعات اوست. الکساندر گراهام بل پس از عمری تلاش در راه علم و دانش سرانجام در 18 اوت سال 1922م در 75 سالگی درگذشت و در آن هنگام تمامی تلفن‌های دنیا به احترام وی، یک دقیقه از کار افتادند.